CIUCIULENI – SATUL CU DOUĂ BISERICI ORTODOXE

Alexandru CERGA
pr. **Mihail BULMAGA**

Ciuciuleni – the village with two orthodox churches

Summary

The history of the villages from the Romanian space is inseparable from the history of the churches from the rural areas, an institution that was for the Romanian peasants, especially those in Bessarabia, the fundamental support for their survival and the continuation of the Romanianism. The study addresses the history of the village Ciuciuleni in the current Hâncești district, from the perspective of the two Orthodox churches in this locality – the Church „Sf. Ierarh Nicolae" and the „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" Church. The first Orthodox place, documented for the first time in the second half of the eighteenth century, rebuilt several times over the centuries, proved by the beginning of the twentieth century for the many inhabitants of the village. Thus, in 1911, the second church was erected on the north side of the village with the dedication of Saint George the Great. The stages of construction, the parochial activity, data on the old Romanian books of worship in churches, as well as the succession of the priestly priests are addressed.

Keywords: *Ciuciuleni, church, parish, priests, religious books.*

Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae"

Satul Ciuciuleni este așezat în valea Cogâlnicului, între localitățile Drăgușeni, Drăgușenii Noi, Secăreni și Pereni, la 27 km nord-vest de centrul raional Hâncești și 61 km vest de orașul Chișinău. Conform datelor ultimului recensământ are o populație de 4 368 locuitori. A fost atestat documentar la 10 aprilie 1429–1430 (Costăchescu 1931, 253).

În prezent, în satul Ciuciuleni există două biserici, ambele construite din piatră: biserica cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae", reconstruită în 1820 și refăcută în 1866, și biserica „Sf. Mare Mucenic Gheorghe", zidită în anul 1911.

Prima biserică din Ciuciuleni, cu hramul „Sf. Nicolae", a fost atestată în anul 1786 și era făcută din lemn, „îndestulată cu icoane, veșminte și cărți" (Halippa 1907, 236). În 1820 locuitorii satului construiesc o altă biserică, din piatră, păstrând hramul celei vechi. Se spune că aceasta urma să fie biserica mănăstirii întemeiate aici în 1818 (Pagu 2013, 542). Despre această mănăstire nu se știe nimic, deoarece nu s-a găsit vreun document care ar confirma existența ei. În anul 1866 a fost refăcută de către parohienii răzeși în partea de sud a satului, căpătând formă de cruce[1]. Este compartimen-

[1] Arhiva Națională a Republicii Moldova (ANRM), Fond (F.) 208, inventar (inv.) 12, dosar (d.) 57, fila (f.) 41.

tată în pridvor, pronaos, naos și altar, iar clopotnița se află deasupra pronaosului. Biserica „Sfântului Nicolae” are un plan arhitectural cruciform, iar acoperișul – piramidal. Deasupra naosului se înalță o mică turlă decorativă, iar absidele laterale sunt poligonale. A fost reparată cu mijloacele parohienilor în anul 1886. Tot atunci a fost reînnoit iconostasul (Pagu 2013, 553). De asemenea, a fost reparată capital de mai multe ori, documentele de arhivă atestând dpar trei dintre aceste reparații: din anul 1900, 1924 și 1943[2].

La 10 noiembrie 1861, pe lângă această biserică din satul Ciuciuleni a fost deschisă școala parohială cu durata de studii de un an. Peste mai bine de zece ani, în anul 1873, la această școală învățau 90 de băieți și 27 de fete din sat (Кишинёвские 1908, 377).

În perioada interbelică biserica „Sfântul Nicolae” din Ciuciuleni dispunea de numeroase cărți vechi de slujbă religioasă în limba română, cum ar fi „Penticostarul”, tipărit la București în anul 1743; „Simion Arhiepiscopul Thesalonicului, Voroavă de întrebări și de răspunsuri întru Hristos”, tipărită la București în 1765; „Apostol” (București, 1784); „Chiriacodromion” (București, 1801); „Carte de rugăciuni...cu paraclis...” (Iași, 1809); „Liturghii” (Mănăstirea Neamț, 1860); „Ceaslov” (Mănăstirea Neamț, 1874) (Balaur 1934). În anul 1939 parohia Ciuciuleni a beneficiat de o subvenție din partea Rezidenției regale Ținutului Nistru în sumă de 10 000 de lei (Basarabia 1939, 2).

După reocuparea Basarabiei de către sovietici, biserica „Sfântul Nicolae” din Ciuciuleni a fost închisă în perioada anilor 1944–1946. Începând cu anul 1958, clădirea bisericii a fost utilizată de autoritățile locale în calitate de depozit pentru cerealele colhozului din sat. O parte din inventarul bisericesc a fost transferat la biserica „Sf. Mare Mucenic Gheorghe”, rămasă să funcționeze, iar altă parte, a fost adăpostită la credincioșii din sat. Din păcate, au fost profanate mormintele ce se aflau în ograda bisericii, fiind călcate cu mașinile când încărcau sau descărcau grânele. În 1979 președintele sovietului sătesc de atunci, Ștefan V. Pojoga, propune ca biserica „Sfântul Nicolae” să fie restaurată și transformată în muzeu al satului, ceea ce însă nu s-a realizat. A fost redeschisă în anul 1994, după care a fost efectuată o reparație capitală. A contribuit întreg satul, dar și gospodăria agricolă ce activa pe atunci, condusă de Ion Tacu (Pagu 2013, 593).

Preoți

Într-un document de arhivă, ce datează cu 5 martie 1660 se pomenește de „popa **Constandin** din Ciuciuleni”. La data respectivă, Ștefan Vasile Voievod (Ștefăniță Lupu) întărește cumpărăturile și daniile lui Constandin biv vornic din satele Găleşti, Voinova, Tătărești, Tutoveni, Drăgușani, Inești, Holboca, și Ciuciuleni, Pagu 2013, 536).

---

[2] ANRM, F. 1135, inv. 2, d. 1640, f. 47.

În anul 1754 la biserica din Ciuciuleni oficia slujbe preotul pe nume **Vasile** (Pagu 2013, 536).

La recensământul populației Moldovei din anul 1774, în satul Șușulenii (Ciuciuleni), ținutul Orhei-Lăpușna (ocolul Cogâlnicului), a fost înregistrat „popa **Toma**" (Moldova 1975, 446). Îl găsim aici și în 1797, care mai avea și funcția de protopop (Pagu 2013, 594).

În niciun document clerical nu este menționat numele de familie, însă presupunem că era Vasiliu, după numele urmașilor săi.

1787–1844 – **Vasile Toma Vasiliu**, născut în anul 1768, fiu de protoiereu, fără studii seminariale, hirotonit preot pentru biserica din Ciuciuleni la 5 octombrie 1787 de PS Iacov, Episcop de Huși[3]. A fost pensionat la 20 decembrie 1844[4].

1797–1814 – preotul **Teodor**. A fost hirotonit preot pentru biserica din Ciuciuleni, ținutul Lăpușnei, la 5 iulie 1797, de către Episcopul Hușului, Gherasim (Arhivele 1934, 363). A decedat la 8 aprilie 1814[5].

1805–1831 – **Ioan Nicolae Pojoga**, născut în anul 1763, fiu de mirean, fără studii seminarilae, hirotonit preot pentru această parohie la 5 septembrie 1805, de PS Meletie, Episcop de Huși. În 1831 s-a călugărit la Mănăstirea Hâncu[6].

1807–1849 – **Ioan Andrei Pojoga**, născut în anul 1783, fiu de țăran, fără studii seminariale. A fost hirotonit preot pentru biserica din Ciuciuleni, de către PS Meletie, Episcop de Huși, în ziua de 6 mai 1807[7]. În 1849 a fost scos în afara statelor. A decedat pe 7 octombrie 1874[8].

1831–1846 – **Toma Vasile Vasiliu**, băștinaș, fiu de preot, născut în anul 1793, fără studii seminariale. La 14 martie 1814 a fost numit dascăl pentru această biserică. La 22 octombrie 1821 a fost hirotonit diacon, iar la 8 noiembrie 1831 – preot, pentru biserica din Ciuciuleni[9]. La 26 decembrie 1833 a fost numit în funcția de blagocin.

1846–1866; 1868–1893 – **Vasile Toma Vasiliu**, născut în anul 1813, băștinaș, fiu de preot, fără studii seminariale. Este al doilea preot din satul Ciuciuleni cu același nume, prenume și patronimic. Un alt Vasile Toma Vasiliu a slujit în perioada anilor 1787–1844. La 22 iulie 1833 a fost numit paraclisier la biserica „Sf. Nicolae" din Ciuciuleni. La 1 iunie 1845 a fost hirotonit diacon pentru biserica din satul Drăgușenii Noi, iar în ziua de 22 august 1846 – preot pentru biserica din Ciuciuleni. La 14 octombrie 1866 a fost transferat la biserica din satul Bălăurești, județul Chișinău, iar la 4 septembrie 1868 revine la Ciuciuleni (Pagu 2013, 551). A fost pensionat la 11/24 octombrie 1893 1893 (Кишинёвские 1893, 308).

---

3 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 3, f. 273.

4 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 9, f. 141.

5 ANRM, F. 205, inv. 1, d. 528, f. 40.

6 ANRM, F. 205, inv. 1, d. 7201, f. 23.

7 ANRM, F. 205, inv. 1, d. 13, f. 62.

8 ANRM, F. 208, inv. 1, d. 75, f. 8.

9 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 3, f. 273.

1849–1853; 1859–1879 – **Ananie Ioan Pojoga**, născut în anul 1819, fiu de preot, fără studii seminariale. La 1 iulie 1838 a fost numit dascăl la biserica din Ciuciuleni. La 10 martie 1847 a fost hirotonit diacon pentru biserica din satul Șișcani, județul Chișinău. A fost hirotonit preot de ÎPS Irinarh, Arhiepiscop al Chișinăului și Hotinului, în ziua de 21 decembrie 1849[10]. La 26 noiembrie 1853 a fost transferat la biserica din satul Bărboieni, județul Chișinău, iar la 29 octombrie 1859 revine la fosta parohie[11]. A decedat în martie 1880 (Кишинёвские 1880, 316).

1858–1859 – **Elisei Feodor Pereteatkov**. S-a născut în anul 1805 în localitatea Lipețkoe, județul Tiraspol, de etnie ucraineană, fiu de preot, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1827) (Лотоцкий 1913, 3). La 8 ianuarie 1828 a fost hirotonit preot de către ÎPS Dimitrie, Arhiepiscop al Chișinăului și Hotinului pentru biserica „Înălțarea Domnului" din localitatea Grigoriopol, județul Tiraspol. Până a ajunge la Ciuciuleni, mai slujise la: Catedrala „Sf. Nicolae" din Tiraspol (1832–1836); biserica „Nașterea Maicii Domnului" din Chișinău (1836); biserica „Sf. Ilie" din Chișinău (1836–1843); casa de rugăciuni din portul Sulina (1843–1851); biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil" din târgul Hâncești (1851–1855). La 11 iunie 1855 a fost transferat la biserica „Adormirea Maicii Domnului" din Căușenii Noi[12], iar la 11 august 1858 numit paroh al bisericii „Sf. Ierarh Nicolae" din Ciuciuleni, județul Chișinău. La 23 mai 1859 s-a transferat la biserica din satul Petricani, județul Chișinău[13].

1859–1879 – **Constantin Ghepețchi**. S-a născut în anul 1844 în familia dascălului Auxentie Ghepețchi din satul Vărăncău, județul Soroca, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1859) (Лотоцкий 1913, 32). Este ginerele fostului paroh, Vasile Toma Vasiliu (n. 1813). La 13 decembrie 1859 a fost hirotonit preot pentru biserica „Sf. Nicolae" din Ciuciuleni. La 8 decembrie 1873 conducerea Eparhiei îl numște paroh al acestei biserici. La 27 martie 1879 a fost transferat la biserica din satul Sipoteni, județul Chișinău, iar la 22 august 1880 – la cea din Drăgușenii Vechi, același județ[14].

1878–1902 – **Ilie Stadnițchi**, născut la 5 august 1835 în satul Balacheu (Delacău), județul Bender (Pagu 2013, 554), de etnie ucraineană, fiu de preot, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1859). Tatăl său, Timofei Stadnițchi, a fost preot la biserica din satul Vadul lui Vodă, județul Chișinău (Лотоцкий 1913, 33). La 12 decembrie 1859 a fost hirotonit preot de către ÎPS Antonie, Arhiepiscop al Chișinăului și Hotinului, pentru biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel" din Vadul lui Vodă. La 19 ianuarie 1878 a fost transferat la biserica din Ciuciuleni, în funcție de preot secund, iar de la 1 ianuarie 1879 devine paroh al acestei biserici. La 23 iunie 1881 a fost numit în funcție de blagocin[15]. Se stinge din viață la 12 decembrie 1902.

---

10 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 25, f. 35.

11 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 33, f. 81.

12 ANRM, F. 208, inv. 10, d. 11 f. 28.

13 ANRM, F. 208, inv. 10, d. 11 f. 28.

14 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 85, f. 24.

15 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 85, f. 34.

1893–1909 – **Petru Mina Cernăuțanu**, fiu de preot, născut la 25 iunie 1870 în satul Mărcăuți, județul Hotin, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1891). După absolvire, a fost numit educator la Școala Spirituală din Chișinău, iar la 26 octombrie 1892 – învățător în clasele pregătitoare. La 14 noiembrie 1893 a fost desemnat în funcție de preot pentru biserica „Sf. Nicolae" din satul Ciuciuleni, județul Chișinău, iar în ziua de 18 aprilie 1894 hirotonit. La 31 august 1909 a fost transferat la biserica din satul Molovata, județul Orhei[16]. Din 1925 până în 1930 a fost paroh al celei de-a doua biserici din Ciuciuleni, „Sf. Gheorghe". La 15 septembrie 1930 s-a transferat la biserică I. Gh. Duca (azi Bușteni), județul Lăpușna[17].

1903–1918 – **Matei Oranschi**, născut în anul 1856, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1878). Este fiul profesorului acestui Seminar, Gheorghe Oranschi. Din același an, 1878, își continuă studiile la Universitatea din Novorosiisk (Rusia), însă, din motive de sănătate, abandonează în 1880. La 1 februarie 1881 a fost hirotonit preot pentru biserica din satul Bești, județul Bender. La 18 septembrie 1887 a fost transferat, la cererea sa, la biserica „Adormirea Maicii Domnului" din satul Copanca, județul Bender, iar la 10 martie 1903 – la biserica „Sf. Nicolae" din Ciuciuleni[18].

1909–1923 – **Luca Pântea**. S-a născut în anul 1854 în familia pălămarului Ioan Pântea din satul Gălășeni, județul Iași, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1879) (Лотоцкий 1913, 70). La 17 iunie 1875 a fost numit cântăreț la Catedrala „Sf. Nicolae" din Bălți. În același an, la 4 septembrie, trece în aceeași funcție la biserica din satul Cobani, județul Bălți. La 23 ianuarie 1883 a fost hirotonit preot pentru biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil" din satul Branișteț, județul Bălți. La 24 aprilie 1902 a fost transferat la biserica „Nașterea Maicii Domnului" din satul Novoselița (Noua Suliță), județul Hotin, iar la 16 septembrie 1909 – la biserica „Sf. Nicolae" din Ciuciuleni[19]. A decedat la 29 martie 1923[20].

1923–1944 – **Vasile Florovici**. S-a născut la 7 martie 1883 în familia dascălului Teofan Florovici din satul Bădragii Vechi, județul Hotin. La 17 octombrie 1907 a fost hirotonit preot pentru biserica din satul Colencăuți, județul Hotin. În 1910 a fost transferat la parohia Vancicăuți, același județ, iar la 1 mai 1923 – la parohia „Sf. Nicolae", din Ciuciuleni[21].

După redeschidere, până în anul 1996, la ambele biserici din sat, slujește protoiereul **Ioan Pârău**, actualul paroh al bisericii „Sf. Gheorghe".

Din 1996 până în prezent, paroh al bisericii „Sf. Nicolae" este protoiereul **Oleg Pușcașu**.

---

16 ANRM, F. 208, inv. 15, d. 162, f. 147.

17 ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 205, f. 403.

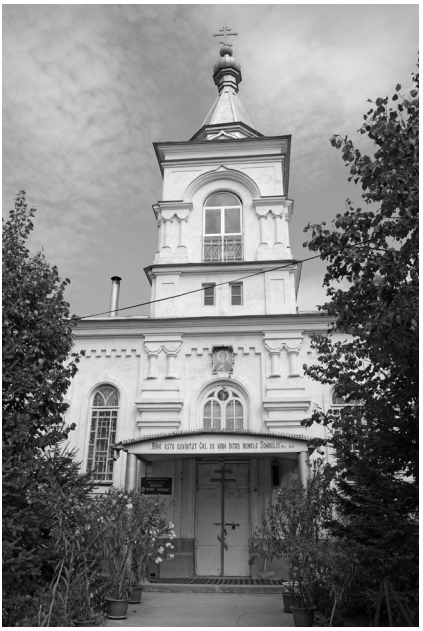
18 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 216, f. 269.

19 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 192, f. 263.

20 ANRM, F. 1135, inv. 2, d. 2903, f. 324.

21 ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 205, f. 631; d. 200, f. 256.

Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”

Biserica „Sf. Gheorghe” este cel de-al doilea lăcaș de cult, construit în localitatea Ciuciuleni, deoarece satul a devenit în timp o localitate mare, astfel că a apărut necesitatea construcției unei alte biserici, în partea de nord a satului. Inițiativa de a construi un nou lăcaș sfânt a aparţinut protoiereului Petru Cernăuţanu, care anterior slujise la biserica „Sf. Nicolae” și care a contribuit cu o sumă de 7 mii de lei (Pagu 2013, 558). La 21 aprilie 1911 direcția gubernială de construcții a administrației din ținutul Basarabia a aprobat proiectul bisericii „Sf. Gheorghe”. În același an, pe 11 septembrie, a fost sfințită piatra de temelie de către blagocinul Gheorghe Batițchi (Pagu 2013, 555). A fost înălțată prin sârguința enoriașilor ambelor parohii din comuna Ciuciuleni, la care s-a cheltuit suma de 60 000 de ruble rusești. A fost finisată în anul 1913[22].

În perioada interbelică biserica „Sf. Gheorghe” din Ciuciuleni dispunea de multe cărţi bisericeşti în limba română, printre cele mai vechi fiind: un „Anthologhion” tipărit la Iaşi în anul 1755; „Liturghier” (Iaşi, 1759); „Cazanii” (Râmnic, 1792); „Apostol” (Iaşi, 1835); „Ceaslov” (Mănăstirea Neamţ, 1858); „Evanghelie” (Râmnic, 1865) (Balaur 1934).

Este o biserică de mari dimensiuni, în formă de cruce, divizată în pridvor, pronaos, naos și altar. S-a construit din cotileții aduși de la cariera din satul Bujor. Proiectul acestui edificiu ete asemănător cu cel al bisericilor din satele Peresecina, raionul Orhei, Buțeni și Cărpineni, raionul Hâncești, Costuleni, raionul Ungheni. Deasupra pridvorului, lărgit puțin în părți, se află turla clopotniței. Este pătrată, cu acoperișul piramidal. Deasupra ușii de la intrare se află icoana hramului bisericii. Turla deasupra naosului este de dimensiuni

[22] ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 205, f. 623.

mari, în formă octogonală, cu câte o fereastră arcuită pe fiecare latură, acoperită cu o cupolă semisferică feliată. Altarul este dreptunghiular, iar în părţile laterale se află diaconiconul şi proscomidiarul. Exteriorul este bogat ornamentat cu diferite elemente decorative: panouri dreptunghiulare cu frize denticulate în partea superioară, pilaştri decorativi, brâie murale sub cornişă etc.

Deoarece nu a fost închisă în perioada ateistă, s-au păstrat multe icoane vechi şi obiecte de cult, inclusiv iconostasul instalat în anul 1914.

Preoţi

1918–1930 – **Matei Oranschi**, născut în anul 1856, absolvent al Seminarului Teologic din Chişinău (1878). Este fiul profesorului acestui Seminar, Gheorghe Oranschi. Din acelaşi an, 1878, îşi continuă studiile la Universitatea din Novorosiisk (Rusia), însă din motive de sănătate abandonează studiile în 1880. La 1 februarie 1881 a fost hirotonit preot pentru biserica din satul Beştemac, judeţul Bender. La 18 septembrie 1887 a fost transferat la biserica „Adormirea Maicii Domnului" din satul Copanca, judeţul Bender, iar la 10 martie 1903 – la biserica „Sf. Nicolae" din Ciuciuleni[23]. În 1918 trece la a doua biserică din sat „Sf. Gheorghe".

1925–1930 – **Petru Mina Cernăuţanu**, născut în ziua de 25 iunie 1870 în satul Mărcăuţi, judeţul Hotin, fiu de preot, absolvent al Seminarului Teologic din Chişinău (1891). La 14 noiembrie 1893 a fost desemnat în funcţie de preot pentru biserica „Sf. Nicolae" din satul Ciuciuleni, judeţul Chişinău, iar la 18 aprilie 1894 hirotonit. La 31 august 1909 a fost transferat la biserica din satul Molovata, judeţul Orhei[24]. Din 1925 până în 1930 a fost paroh al bisericii „Sf. Gheorghe" din Ciuciuleni. La 15 septembrie 1930 trece la biserică I. Gh. Duca (azi Buţeni), judeţul Lăpuşna[25].

---

23 ANRM, F. 208, inv. 12, d. 216, f. 269.

24 ANRM, F. 208, inv. 15, d. 162, f. 147.

25 ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 205, f. 403.

1930–1937 – **Constantin Huma**, născut la 7 iulie 1891, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău. La 1 noiembrie 1927 a fost numit preot la biserica „Sf. Nicolae" din satul Buțeni, județul Chișinău. În anii 1923–1927 slujește la parohia Buda, același județ. La biserica „Sf. Gheorghe" din Ciuciuleni va oficia slujbe începând cu 15 septembrie 1930. A decedat la 7 februarie 1937, fiind înmormântat în curtea bisericii[26].

1937–1944 – **Teodor Vasile Iazinschi**. S-a născut la 18 mai 1890 în satul Vădeni, județul Soroca. În 1914 a absolvit Seminarul Teologic din Chișinău. În iunie 1914 a fost numit în funcție de paroh la biserica din satul Șendreni, județul Hotin. La 1 mai 1920 a fost transferat la parohia Vorniceni, județul Lăpușna. La 1 iunie 1922 s-a transferat la parohia Stolniceni, jud. Lăpușna, iar la 1 aprilie 1937 – la biserica „Sf. Gheorghe" din Ciuciuleni, județul Lăpușna[27]. În 1940 s-a refugiat în România, iar peste un an revine la fosta parohie (Tașcă 2015, 415).

1942–1944 – **Ștefan Gheorghianov (Gherbănescu)**. S-a născut la 1 ianuarie 1908 în satul Drepcăuți, județul Soroca, licențiat în teologie. La biserica „Sf. Gheorghe" din Ciuciuleni vine pe 1 august 1942 de la parohia Păpăuți, județul Orhei[28].

1945–1946 – **Eudochim Alexei Terlețchi**, născut în anul 1900 în localitatea Vadul-Rașcov, absolvent al cursurilor de teologie de 4 ani, înregistrat pentru această parohie la 16 iulie 1945 (Candu 2013,14)[29]. Despre el se spune că era ostil regimului sovietic. „...pe vremea ocupației germane a raionului Kodâma din regiunea Odesa, era legat cu partizanii și coopera activ cu aceștia". În 1946 a fost transferat la biserica din satul Durlești, pe atunci, raionul Chișinău (Pagu 2013, 582).

1946–1970 – **Ioan Pavel Siminel**. Provine dintr-o familie de clerici, născut la 28 august 1907 în satul Ciuciuleni, absolvent al Seminarului Teologic din Chișinău (1928) și al Facultății de Teologie din Iași. În februarie 1929 a fost hirotonit preot pentru parohia Pojăreni, județul Lăpușna. La 1 iulie 1933 a fost transferat la parohia Drăgușenii Noi, același județ[30]. În 1944 s-a refugiat cu familia în România, de unde a fost repatriat cu forța în 1945. La 18 iulie 1945 a fost înregistrat la biserica din satul Durlești, raionul Chișinău, iar începând cu anul 1946 slujește la biserica „Sf. Gheorghe" din Ciuciuleni, timp de 24 de ani. Se stinge din viață în anul 1982 la vârsta de 75 ani (Pagu 2013, 603).

---

26 ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 200, f. 253.

27 ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 205, f. 403; ANRM, F 1135, d. 200, f. 236.

28 ANRM, F. 1135, inv. 2, d. 1640, f. 104.

29 ANRM, F. 3046, inv. 2, d. 315, f. 28.

30 ANRM, F. 1135, inv. 3, d. 200, f. 258;ANRM, F. 1135, d. 199, f. 571 v.

Din 1970, timp de 23 de ani, slujește preotul **Mina Berdian**, născut la 23 decembrie 1923. A decedat la 14 septembrie 1993, fiind înmormântat în curtea bisericii.

Din 1985, la solicitarea preotului-paroh Mina Berdian către Arhiepiscopul Chișinăului Ionatan, se dă al doilea preot – absolventul Seminarului Teologic din Leningrad, **Ioan Pârău**, născut la 7 februarie 1961, în satul vecin, Drăguşenii Noi (Pagu 2013, 592).

Până în 1996 a slujit la ambele biserici din sat. În prezent, mai îndeplinește și funcția de protopop al protopopiatului Hâncești.

BIBLIOGRAFIE:

Arhivele 1934: Constantin N. Tomescu, Diferite ştiri din Arhiva Consiliului Eparhial Chişinău. În: Arhivele Basarabiei, 1934, 4, 363.

Balaur 1934: Dimitrie I. Balaur, Biserici în Moldova de Răsărit. I. Cărţi Româneşti de slujbă bisericească care au trecut Prutul. Judeţul Lăpuşna (Bucureşti 1934).

Basarabia 1939: Basarabia, 1939, 119, 2.

Candu 2013: Teodor Candu, Octavian Moşin. Documente privitoare la istoria Bisericii din RSSM: registrul și listele clerului (1945–1955) (Chișinău 2013).

Costăchescu 1931: Mihai Costăchescu, Documente moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare. Vol. I (Iaşi 1931).

Moldova 1975: Moldova în epoca feudalismului. Partea a II-a, vol. VII (Chișinău 1975).

Pagu 2013: Mariana Pagu. Ciuciuleni. O istorie a locului și a oamenilor lui (Chișinău 2013).

Taşcă 2015: Mihai Taşcă, Niess Wolfram. Dezmembrarea României. Anexarea de către URSS a Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţa – 1940 (Chișinău 2015).

Кишинёвские 1880: Свединия о движении и переменах по служб в епархиальном управлении. În: Кишинёвские Епархиальные Ведомости, 1880, 14, 316.

Кишинёвские 1893: Распоряжения Епархиального Началства. În: Кишинёвские Епархиальные Ведомости, 1893, 21, 308.

Кишинёвские 1908: Список древнейших церквей Бессарабской губернии. În: Кишинёвские Епархиальные Ведомости, 1908, 10.

Лотоцкий 1913: П. А. Лотоцкий, Список и краткие биографии окончивших полный курс Кишинёвской духовной семинарии за сто лет её существования (1813–1913) (Кишинёв 1913).

Иван Николаевич Халиппа, Сведения о состоянии церквей Бессарабии в 1812–1813 гг. În: Труды Бессарабской губернской учёной архивной комиссии, III (Кишинев, 1907).